

MƏDƏNİYYƏTLƏRARASI ÜNSİYYƏTİN XARİCİ DİLLƏRİN TƏDRİSİNƏ İNTEQRASIYASI

JALƏ MEHRƏLİYEVƏ

Pedaqogika üzrə fəlsəfə doktoru, dosent, Azərbaycan Dillər Universiteti.

E-mail: jala.mehrallyeva@adu.edu.az

<https://orcid.org/0009-0003-1853-7279>

Məqaləyə istinad:

Mehrəliyeva J. (2026).

Mədəniyyətlərarası ünsiyyətin xarici dillərin tədrisinə inteqrasiyası.

Azərbaycan məktəbi. № 3 (716), səh. 121–126

DOI:

10.30546/32898065.2026.3.6587

ANNOTASIYA

Məqalədə xarici dil tədrisində mədəni komponentin rolu mədəniyyətlərarası ünsiyyət nəzəriyyəsi kontekstində sistemli şəkildə təhlil edilir. Qloballaşma və beynəlxalq inteqrasiyanın gücləndiyi müasir dövrdə dil yalnız kommunikasiya vasitəsi deyil, həm də sosial dəyərlərin, davranış normalarının və dünyagörüşünün daşıyıcısı kimi çıxış edir. Bu baxımdan, effektiv dil təlimi yalnız qrammatik və leksik biliklərin ötürülməsi ilə məhdudlaşa bilməz, o həm də pragmatik və mədəni kompetensiyanın formalaşdırılmasını nəzərdə tutmalıdır. Məqalədə Edvard T. Holun yüksək və aşağı kontekstli mədəniyyətlər modeli və G. Hofstedin mədəni ölçülər nəzəriyyəsi təhlil edilərək dil davranışının mədəni determinantları izah olunur. Bundan əlavə, M. Byramın mədəniyyətlərarası kommunikativ kompetensiya modeli əsasında xarici dil tədrisinin məqsəd və vəzifələri müəyyənləşdirilir. Məqalədə göstərilir ki, mədəni fərqlər nitq aktlarının seçimi, nəzakət strategiyaları, dolayısı və birbaşa ünsiyyət formaları, eləcə də sosial məsafənin ifadəsi kimi sahələrdə özünü göstərir. Bu fərqlərin nəzərə alınmaması pragmatik səhvlərə və mədəniyyətlərarası anlaşılmazlıqlara səbəb ola bilər. Buna görə də xarici dil dərslərində autentik materiallardan istifadə, situativ tapşırıqlar, müqayisəli mədəni təhlil və reflektiv müzakirələr mühüm pedaqoji vasitələr kimi təqdim olunur. Nəticə etibarilə, mədəni komponentin sistemli və məqsədyönlü şəkildə inteqrasiyası dil təliminin effektivliyini artırır və öyrənənlərin real kommunikativ situasiyalarda adekvat davranışlarına şərait yaradır.

Açar sözlər: Xarici dil tədrisi, dil və mədəniyyət, mədəniyyətlərarası ünsiyyət, mədəni kompetensiya, mədəniyyətlərarası kommunikativ kompetensiya.

Məqalə tarixçəsi

Göndərilib: 13.04.2026

Qəbul edilib: 10.07.2026

INTEGRATION OF INTERCULTURAL COMMUNICATION INTO FOREIGN LANGUAGE TEACHING

JALA MEHRALIYEVA

PhD in Pedagogy, Associate Professor, Azerbaijan University of Languages.

E-mail: jala.mehrallyeva@adu.edu.az

<https://orcid.org/0009-0003-1853-7279>

To cite this article:

Mehrallyeva J. (2026). Integration of Intercultural Communication into Foreign Language Teaching. *Azerbaijan Journal of Educational Studies*. Vol. 716, Issue III, pp. 121-126

DOI:

10.30546/32898065.2026.3.6587

ABSTRACT

The article systematically analyzes the role of the cultural component in foreign language teaching within the framework of intercultural communication theory. In the contemporary era, characterized by increasing globalization and international integration, language functions not only as a means of communication but also as a carrier of social values, behavioral norms, and worldviews. From this perspective, effective language teaching cannot be limited to the acquisition of grammatical and lexical knowledge; it should also contribute to the development of learners' pragmatic and cultural competence. The article examines Edward T. Hall's model of high-context and low-context cultures and G. Hofstede's theory of cultural dimensions to explain the cultural factors that shape language behavior. It also defines the aims and objectives of foreign language teaching based on M. Byram's model of intercultural communicative competence. The analysis demonstrates that cultural differences are reflected in such areas as the choice of speech acts, politeness strategies, direct and indirect forms of communication, and the expression of social distance. Failure to take these differences into account may result in pragmatic errors and intercultural misunderstandings. Therefore, the use of authentic materials, situational tasks, comparative cultural analysis, and reflective discussions is presented as an important pedagogical approach in foreign language teaching. In conclusion, the systematic and purposeful integration of the cultural component into foreign language teaching can enhance the effectiveness of language instruction and contribute to the development of learners' ability to communicate appropriately in real-life intercultural situations.

Keywords: Foreign language teaching, language and culture, intercultural communication, cultural competence, intercultural communicative competence.

Article history

Received: 13.04.2026

Accepted: 10.07.2026

GİRİŞ

Mədəniyyətlərarası ünsiyyətin xarici dillərin tədrisinə inteqrasiyası müasir dövrün ən aktual istiqamətlərindən biri kimi çıxış edir. Beynəlxalq kommunikasiya imkanlarının genişlənməsi nəticəsində xarici dil yalnız lingvistik biliklər sistemi kimi deyil, həm də mədəniyyətlərarası anlaşılanın əsas vasitəsi kimi qəbul olunur. Bu kontekstdə dil öyrənilməsi prosesi təkcə qrammatik və leksik bacarıqların formalaşdırılması ilə məhdudlaşmır, həm də öyrənənlərin müxtəlif mədəniyyətlərə məxsus dəyərlərini, davranış modellərini və ünsiyyət strategiyalarını anlama və təbiiqetmə bacarıqlarını əhatə edir.

Müasir təhsil mühitində müxtəlif mədəniyyətlərdən olan insanların birgə fəaliyyət göstərməsi, akademik və peşəkar əməkdaşlığın artması xarici dillərin tədrisində mədəni komponentin rolunu daha da aktuallaşdırır. Bu baxımdan, dil bilikləri ilə yanaşı mədəniyyətlərarası kommunikativ kompetensiyanın inkişafı vacib məqamlardan biri kimi qəbul edilir. Öyrənənlərin yalnız dil strukturlarını deyil, həmin dilin işlədildiyi sosial və mədəni konteksti də mənimsəməsi effektiv ünsiyyət üçün zəruri şərt hesab olunur.

Dil və mədəniyyət arasındakı qarşılıqlı əlaqə nəzəri baxımdan müxtəlif yanaşmalarla izah edilib. Sapir və Vorfun dilin düşüncə və dünya qavrayışını formalaşdırdığı fikri, Hofstedin mədəni dəyərlər sisteminin kommunikativ davranışa təsiri, Holun yüksək və aşağı kontekstli mədəniyyətlər modeli, eləcə də Byram və Kramş tərəfindən irəli sürülən mədəniyyətlərarası kommunikativ kompetensiya konsepsiyası bu sahənin əsas nəzəri dayaqclarını təşkil edir. Bu yanaşmalar göstərir ki, dilin öyrədilməsi mədəni kontekstdən ayrılıqda nəzərdən keçirilə bilməz.

Beləliklə, xarici dillərin tədrisində mədəniyyətlərarası ünsiyyətin inteqrasiyası yalnız nəzəri əhəmiyyət daşıyır, həm də praktik pedaqoji zərurət kimi çıxış edir. Bu inteqrasiya öyrənənlərin real kommunikativ situasiyalarda daha adekvat, çevik və mədəni cəhətdən uyğun davranış nümayiş etdirməsinə imkan yaradır və onların global kommunikativ mühitə hazırlığını gücləndirir.

PROBLEMİN QOYULUŞU

Qloballaşma prosesləri xarici dillərin tədrisində mədəniyyət amilinin rolunu əhəmiyyətli dərəcədə artırır. Müasir cəmiyyətdə dil yalnız ünsiyyət vasitəsi kimi deyil, həm də mədəni dəyərlərin, sosial davranış normalarının və dünyagörüşlərinin ötürülmə mexanizmi kimi çıxış edir. Müxtəlif mədəniyyətlərdən olan insanların birgə işlədiyi, təhsil aldığı və əməkdaşlıq etdiyi bir mühitdə yalnız dil bilikləri kifayət etmir, həmçinin effektiv ünsiyyət üçün mədəni mənaların, sosial dəyərlərin və ünsiyyət davranışlarının nəzərə alınması vacibdir (Byram, 1997; Kramsch, 1998). Dil mədəniyyətin əsas daşıyıcılarından biri olduğuna görə onu mədəni kontekstdən kənarda öyrətmək mümkün deyil.

Müasir dövrdə müxtəlif ölkələrdən və mədəniyyətlərdən olan insanlar birgə fəaliyyət göstərir, layihələr həyata keçirir və təhsil prosesində qarşılıqlı əlaqədə olurlar. Belə bir şəraitdə yalnız dili bilmək kifayət etmir, həmin dilin formalaşdığı mədəni konteksti və ünsiyyət davranışlarını da anlamaq zəruridir. Bu baxımdan, mədəniyyətlərarası ünsiyyət bacarıqları XXI əsr öyrənənləri üçün əsas kompetensiyalardan biri hesab olunur. Xarici dillərin tədrisinin mədəniyyətlərarası ünsiyyət kontekstində həyata keçirilməsi müasir metodik yanaşmaların aktual istiqamətlərindən biridir.

DİL VƏ MƏDƏNİYYƏT MÜNASİBƏTLƏRİNİN NƏZƏRİ ƏSASLARI

Dil və mədəniyyət münasibətlərinə qısaca nəzər saldıqda aydın olur ki, bu iki anlayış bir-birindən ayrı düşünləməməlidir. Dil mədəniyyətin daşıyıcısıdır, mədəniyyət isə dilin formalaşdığı və mənalandığı sosial mühitdir. Başqa sözlə, insanlar ünsiyyət zamanı yalnız məlumat ötürmür, eyni zamanda, öz mədəniyyətlərini və dünyagörüşlərini də ifadə edirlər. Bu qarşılıqlı əlaqəni gündəlik anlayışlarda da müşahidə etmək mümkündür. Məsələn, "vaxt" anlayışı müxtəlif mədəniyyətlərdə fərqli şəkildə qavranılır: alman mədəniyyətində vaxt dəqiqlik və məsuliyyətlə bağlıdır, fransız mədəniyyətində

elastiklik və yaradıcılıqla, çin mədəniyyətində isə proseslərin harmoniyası və münasibətlərin balansı ilə əlaqələndirilir. Bu fərqlər həm düşüncə tərzində, həm də dilin quruluşunda və gündəlik ifadələrdə öz əksini tapır (Hofstede, 2001; Sapir, 2004).

Elmi baxımdan dil ünsiyyət vasitəsi, mədəniyyət isə dəyərlər, davranışlar və mənalar sistemidir. Lakin real ünsiyyətdə bu iki sistem daim bir-biri ilə qarşılıqlı təsirdə olur. Məsələn, ingilis dilində işlədilən "How are you?" ifadəsi çox vaxt faktiki sual olaraq deyil, salamlama və ünsiyyətin başlanmasını təmin edən sosial etiket formulu funksiyasını yerinə yetirir. Buna görə də, adətən, "Fine, thank you" kimi qısa və standart cavabın verilməsi kifayət hesab olunur. Azərbaycan mədəniyyətində isə eyni sual daha səmimi və ətraflı cavabın verilməsinin tələb olunduğu ünsiyyət norması kimi qəbul edilir. Beləliklə, dil forması oxşar olsa da, mədəni funksiyası fərqli ola bilər. Bu isə göstərir ki, dil mədəniyyət daxilində formalaşır və mədəniyyətin ifadə vasitəsinə çevrilir.

Çin mədəniyyətindəki "mianzi" – yəni "üz" anlayışı – insanın sosial nüfuzunu, ictimai imicini və başqaları tərəfindən ona göstərilən hörmət səviyyəsini ifadə edir. Azərbaycan dilində işlədilən "hörmət saxlamaq" və ya "üz qoymamaq" ifadələri müəyyən mənada buna yaxın olsa da, çin mədəniyyətində "mianzi" yalnız fərdi davranışla bağlı deyil, həm də davranışların normativ çərçivəsini müəyyən edən mədəni bir mexanizmdir (Gao, 1998).

Eyni dil strukturları müxtəlif mədəniyyətlərdə fərqli semantik və mədəni mənə çalarları daşıya bilər. Hər bir xalqın dilində onun dəyərlər sistemi, dünyagörüşü və həyat fəlsəfəsi müəyyən dərəcədə əks olunur. Məsələn, alman mədəniyyətində "Gemütlichkeit" anlayışı rahatlıq və sosial harmoniya ilə əlaqələndirilir, ingilis mədəniyyətində "fair play" ifadəsi ədalət və dürüstlük prinsiplərini ifadə edir, fransızların "joie de vivre" anlayışı həyatın zövqünü və estetik dəyərləri ön plana çıxarır, çin mədəniyyətində "he" harmoniyanı bildirir, Azərbaycan mədəniyyətində isə "qonaqpərvərlik" anlayışı səmimiyyət və humanist münasibət kimi dəyərlərlə

bağlıdır. Bu nümunələr göstərir ki, dili öyrənmək, əslində, mədəniyyətin mənalarını "oxumaq" və onları düzgün şərh etmək prosesidir. Dil mədəniyyətin güzgüsü kimi çıxış edir və hər bir dil onun daşıyıcısı olan xalqın sosial və mədəni kimliyinin ifadəsidir. Buna görə də dil tədrisi prosesində mədəniyyət amilini nəzərə almadan effektiv ünsiyyət bacarıqlarının formalaşdırılması mümkün deyil.

Dil və mədəniyyət əlaqəsinin bu şəkildə anlaşılması Sapir-Vorf hipotezi ilə də izah edilə bilər. Bu nəzəriyyəyə görə, dil insanların dünyanı qavrama və şərhətmə üsulunu formalaşdırır, yəni dil mədəniyyətin strukturunu əks etdirir (Sapir, 2004; Whorf, 1956). Hofsted isə mədəniyyətin dəyərlər sistemi kimi fərdlərin davranışlarını, qərarverməsinə və ünsiyyət üslubunu müəyyənləşdirdiyini vurğulayır (Hofstede, 2001).

Dil və mədəniyyət münasibətlərini izah edən müxtəlif nəzəri modellər göstərir ki, mədəniyyətlərarası ünsiyyət yalnız fərdi təcrübə deyil, həm də elmi şəkildə izah edilə bilən sosial fenomendir. Amerikalı antropoloq Edvard T. Hol mədəniyyətləri "yüksək kontekstli" və "aşağı kontekstli" olmaqla iki əsas qrupa ayırır (Hall, 1976). Bu yanaşmada "kontekst" dedikdə, ünsiyyət prosesində informasiyanın bir hissəsinin birbaşa verbal şəkildə, digər hissəsinin isə qeyri-verbal vasitələr, situasiya və sosial münasibətlər vasitəsilə çatdırılması nəzərdə tutulur.

Aşağı kontekstli mədəniyyətlərdə (məsələn, Almaniya, ABŞ və İngiltərə) insanlar fikirlərini daha birbaşa və açıq şəkildə ifadə etməyə meyillidirlər. Bu tip mədəniyyətlərdə ünsiyyət zamanı dəqiqlik və açıq ifadə forması yüksək qiymətləndirilir. Yüksək kontekstli mədəniyyətlərdə isə (məsələn, Çin, Yaponiya, Azərbaycan və müəyyən dərəcədə Fransa) kommunikasiya daha çox situasiya, jestlər, intonasiya və sosial münasibətlər kimi amillər vasitəsilə başa düşülür. Belə mədəniyyətlərdə fikri birbaşa ifadə etməkdən daha çox onu uyğun və nəzakətli şəkildə çatdırmaq mühüm hesab olunur. Məsələn, Çin və Azərbaycan mədəniyyətində bir çox hallarda "yox" sözünü birbaşa deməmək nəzakət və sosial harmoniya baxımından daha uyğun davranış kimi qəbul edilir.

Dil tədrisində mədəniyyət amilinin əhəmiyyəti mədəniyyətlərarası kommunikativ kompetensiya nəzəriyyəsində də geniş şəkildə əsaslandırılıb. M. Byrama görə, xarici dil öyrənən şəxs yalnız dil biliklərinə deyil, həm də digər mədəniyyətləri anlama və onun nümayəndələri ilə effektiv ünsiyyət qurma bacarıqlarına malik olmalıdır (Byram, 1997). K. Kramş isə dili "mədəniyyətin simvolik sistemi" kimi xarakterizə edərək vurğulayır ki, dil öyrənmək, eyni zamanda, həmin dilin daşdığı mədəni mənalara və sosial davranış modellərini mənimsəmək deməkdir (Kramsch, 1998). Bu baxımdan, müasir dil tədrisi yanaşmaları dil və mədəniyyətin qarşılıqlı əlaqəsini nəzərə alaraq öyrənilərdə mədəniyyətlərarası ünsiyyət bacarıqlarının formalaşdırılmasını əsas məqsədlərdən biri kimi qəbul edir.

METOD VƏ VASİTƏLƏR

Mədəniyyətin xarici dil dərslərinə sistemli və məqsədyönlü şəkildə inteqrasiyası yalnız dil biliklərinin artırılması ilə məhdudlaşmamalı, eyni zamanda öyrənilərdə mədəni kontekstdə davranış strategiyalarını anlama, qiymətləndirmə və tətbiq etmə bacarıqlarını formalaşdırmalıdır. Bu yanaşma dilin yalnız qrammatik və leksik quruluş kimi öyrədilməsini deyil, həm də onun funksional və kommunikativ vasitə kimi təqdim edilməsini nəzərdə tutur. Dilöyrənənlər bu prosesdə fərqli mədəniyyətlərin dəyərlərini, sosial davranış qaydalarını və ünsiyyət normalarını mənimsəyərək real ünsiyyətə hazır olurlar. Nəticədə, xarici dil dərslərində mədəni komponentin inteqrasiyası XXI əsr öyrənilərinin əsas kompetensiyalarından biri olan effektiv ünsiyyət, empatiya, sosial adekvatlıq və mədəniyyətlərarası anlayışın inkişafına xidmət edir. Bu məqsədə nail olunması isə tədris prosesində müvafiq metod və vasitələrin sistemli olaraq tətbiqini zəruri edir.

Müasir metodik yanaşmalarda mədəniyyət yalnız nəzəri bilik obyektinə kimi deyil, həmçinin dilöyrənilərin praktik kommunikativ fəaliyyətinin ayrılmaz tərkib hissəsi kimi qəbul edilir. Buna görə də tədris prosesində dilöyrənilərin

fərqli mədəniyyətlərə məxsus davranış modellərini müqayisə etməsinə, onların kommunikativ xüsusiyyətlərini təhlil və real ünsiyyət situasiyalarında tətbiq etməsinə şərait yaradan təlim fəaliyyətlərinə üstünlük verilməlidir.

Nəzərə almaq lazımdır ki, autentik mətnlər, audiovizual materiallar, situativ tapşırıqlar, rollu oyunlar, debatlar, layihə əsaslı fəaliyyətlər və rəqəmsal resurslardan istifadə mədəniyyətlərarası ünsiyyətin formalaşdırılmasında səmərəli vasitələr hesab olunur. Belə fəaliyyətlər təhsilənlərə dil vahidlərinin yalnız struktur xüsusiyyətlərini deyil, həm də onların sosio-mədəni funksiyalarını mənimsəməyə rəvac verir. Bununla yanaşı, müxtəlif mədəniyyətlərin müqayisəsinə əsaslanan tapşırıqlar dilöyrənilərdə tənqidi düşünmə, fərqli dəyərlərə hörmət və kommunikativ situasiyaya uyğun davranış strategiyalarını seçmək bacarıqlarının formalaşmasına şərait yaradır.

MÖVCUD PROBLEMLƏR VƏ İNKİŞAF PERSPEKTİVLƏRİ

Mədəniyyətlərarası ünsiyyətin xarici dillərin tədrisinə inteqrasiyası müasir dövrdə prioritet istiqamətlərdən biri hesab olunsa da, bu sahədə müəyyən çətinliklər hələ də qalmaqdadır. Bir çox hallarda mədəni komponent dil tədrisinin əsas elementlərindən biri kimi deyil, əlavə məlumat mənbəyi kimi təqdim olunur. Nəticədə, təhsilənlər dil vahidlərini mənimsəsələr də, konkret mədəni kontekstlərdə istifadəsi ilə bağlı kifayət qədər təcrübə əldə edə bilmirlər. Bundan əlavə, bəzi tədris materiallarında mədəniyyətlərarası ünsiyyətin formalaşdırılmasına xidmət edən tapşırıqların məhdudluğu müşahidə olunur.

Beynəlxalq təcrübə göstərir ki, bu istiqamətdə uğurlu nəticələrin əldə olunması autentik materiallarda kommunikativ və fəaliyyətyönlü metodların sistemli istifadəsinə tələb edir. Azərbaycan təhsil mühitində də bu istiqamətdə müəyyən irəliləyişlər müşahidə olunsa da, mədəniyyətlərarası məzmunun tədris resurslarında daha ardıcıl şəkildə əks etdirilməsi və müəllimlərin metodik hazırlığının təkmilləşdirilməsi aktual məsələlərdən biri olaraq qalır.

Bu problemlərin aradan qaldırılması məqsədilə tədris prosesində mədəniyyətlərarası aspektlərə daha geniş yer ayrılması, təlim resurslarının autentik materiallarla zənginləşdirilməsi, müəllimlərin peşəkar hazırlığında müvafiq istiqamət üzrə xüsusi modulların təşkili, beynəlxalq əməkdaşlıq imkanlarının genişləndirilməsi və rəqəmsal texnologiyalardan daha səmərəli istifadə məqsəduyğun hesab olunur. Belə bir yanaşma xarici dillərin tədrisinin keyfiyyətinin yüksəldilməsinə, öyrənənlərin qlobal kommunikativ mühitə daha səmərəli uyğunlaşmasına və mədəni fərqləri adekvat şəkildə qiymətləndirmələrinə şərait yarada bilər.

NƏTİCƏ

Aparılan təhlil göstərir ki, dil və mədəniyyət mahiyyət etibarilə bir-birindən ayrılmaz sistemlərdir, ona görə də xarici dillərin tədrisində mədəni komponentlərin məqsədyönlü integrasiyası zəruri didaktik tələb kimi çıxış edir. Dil yalnız struktur vahidlər sistemi deyil, həm də sosial-mədəni davranış modellərinin, dəyərlər sisteminin və kommunikativ normaların daşıyıcısıdır. Bu baxımdan, mədəniyyət amilinin nəzərə alınmaması kommunikativ kompetensiyanın tam formalaşmasına mane olur.

Tədqiqat çərçivəsində təhlil olunan nəzəri yanaşmalar göstərir ki, dil və mədəniyyətin qarşılıqlı əlaqəsinin nəzərə alınması, eləcə də mədəniyyətlərarası kommunikativ kompetensiyanın inkişafı müasir xarici dil tədrisinin əsas istiqamətlərindən biridir. Bu yanaşmalar dilöyrənənlərdə fərqli mədəniyyətləri anlama, müqayisəetmə, interpretasiyaetmə və real ünsiyyət situasiyalarında mədəni kontekstə uyğun davranmaq bacarığının formalaşmasına elmi əsas yaradır.

Bununla yanaşı, aparılan araşdırma əsasında belə qənaətə gəlmək olar ki, mədəniyyətlərarası ünsiyyətin xarici dillərin tədrisinə səmərəli integrasiyası yalnız nəzəri biliklərin mənimsədilməsi ilə məhdudlaşmamalıdır. Bu mənada, tədris prosesində autentik materiallardan, kommunikativ və fəaliyyətəyönlü yanaşmalardan, rəqəmsal resurslardan və mədəniyyətlərarası

müqayisəyə əsaslanan tapşırıqlardan sistemli şəkildə istifadə edilməsi zəruridir. Beynəlxalq təcrübə də sözügedən yanaşmaların effektivliyini təsdiqləyir. Azərbaycan təhsil sistemində isə bu istiqamətdə müəyyən irəliləyişlər müşahidə olunsada, mədəniyyətlərarası komponentin tədris materiallarında və müəllim hazırlığında daha ardıcıl şəkildə əks etdirilməsinə ehtiyac qalmaqdadır.

Xarici dil müəlliminin əsas vəzifəsi öyrənənlərdə dil bacarıqları ilə yanaşı, fərqli mədəniyyətlərə hörmət, empatiya, tolerantlıq, qlobal düşüncə, sosial adekvatlıq və effektiv kommunikasiya bacarıqlarını formalaşdırmaqdır. Nəticə etibarilə, mədəniyyətlərarası sərəstənin inkişafı müasir xarici dil tədrisinin strateji istiqamətlərindən biri olmaqla yanaşı, qlobal kommunikativ mühitdə səmərəli qarşılıqlı anlaşmanın və uğurlu ünsiyyətin təmin edilməsində həlledici rol oynayır.

İstifadə edilmiş ədəbiyyat

- ¹ Byram, M. (1997). *Teaching and Assessing Inter-cultural Communicative Competence*. Clevedon: Multilingual Matters, 136p.
- ² Canale, M., & Swain, M. (1980). *Theoretical bases of communicative approaches to second language teaching*. *Applied Linguistics*, 1(1), 1–47.
- ³ Gao, G. (1998). An initial analysis of the effects of culture on communication. *International and Intercultural Communication Annual*, 21, 106–132.
- ⁴ Hall, E.T. (1976). *Beyond Culture*. New York: Anchor Books, 298p.
- ⁵ Hofstede, G. (2001). *Culture's Consequences: Comparing Values, Behaviors, Institutions and Organizations Across Nations*. 2nd Edition. Thousand Oaks, CA: Sage, 596 p.
- ⁶ Hymes, D. (1972). *On communicative competence*. In J. B. Pride & J. Holmes (Eds.), *Sociolinguistics* (pp. 269-293). Harmondsworth: Penguin.
- ⁷ Kramsch, C. (1998). *Language and Culture*. Oxford: Oxford University Press, 134p.
- ⁸ Sapir, E. (2004). *Language: An Introduction to the study of speech*. New York: Dover Publication, 258 p.
- ⁹ Whorf, B.L. (1956). *Language, Thought, and Reality*. Cambridge, MA: MIT Press.